ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာ

ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(၂၀၁၈-၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ပေးချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာ၊ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၁ခုနှစ်၊မတ်လ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၅

စကားချီး ၆

အကယ်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ၈

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ် ၉

(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ ၁၁

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု– လမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ ၁၆

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ ၁၈

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၉

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ ၂၂

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ် ၂၄

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၅

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၇

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း

(၁၁-၃) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ ၂၉

(၁) လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာခနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု များ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂)ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား၂၁ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာ နှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့် အလမ်းများ
ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့ အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှု နှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့်အာဟာရဆန်းစစ်မှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ ၆၄
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၆၆

ကိုးကားစာရင်း ၆၈

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။အရေးကြီးသော အချက်အလက် များနှင့်အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိ ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သော်လည်း လူထုအများစနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို မသိခဲ့ကြပါ။လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကိုသိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေး မှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေး ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန တို့၏ ဆက်လက် ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုး ရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့်အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီ မှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်းယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီ အစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက် နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက

ဖော်ပြထားပါသည်။အပိုင်း(ခ)သည်စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၏ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီးအဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

မတ်လ၊၂၀၂၁ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာ၊ ကျုံရပ်ကျေးရွာအုပ်စု

ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

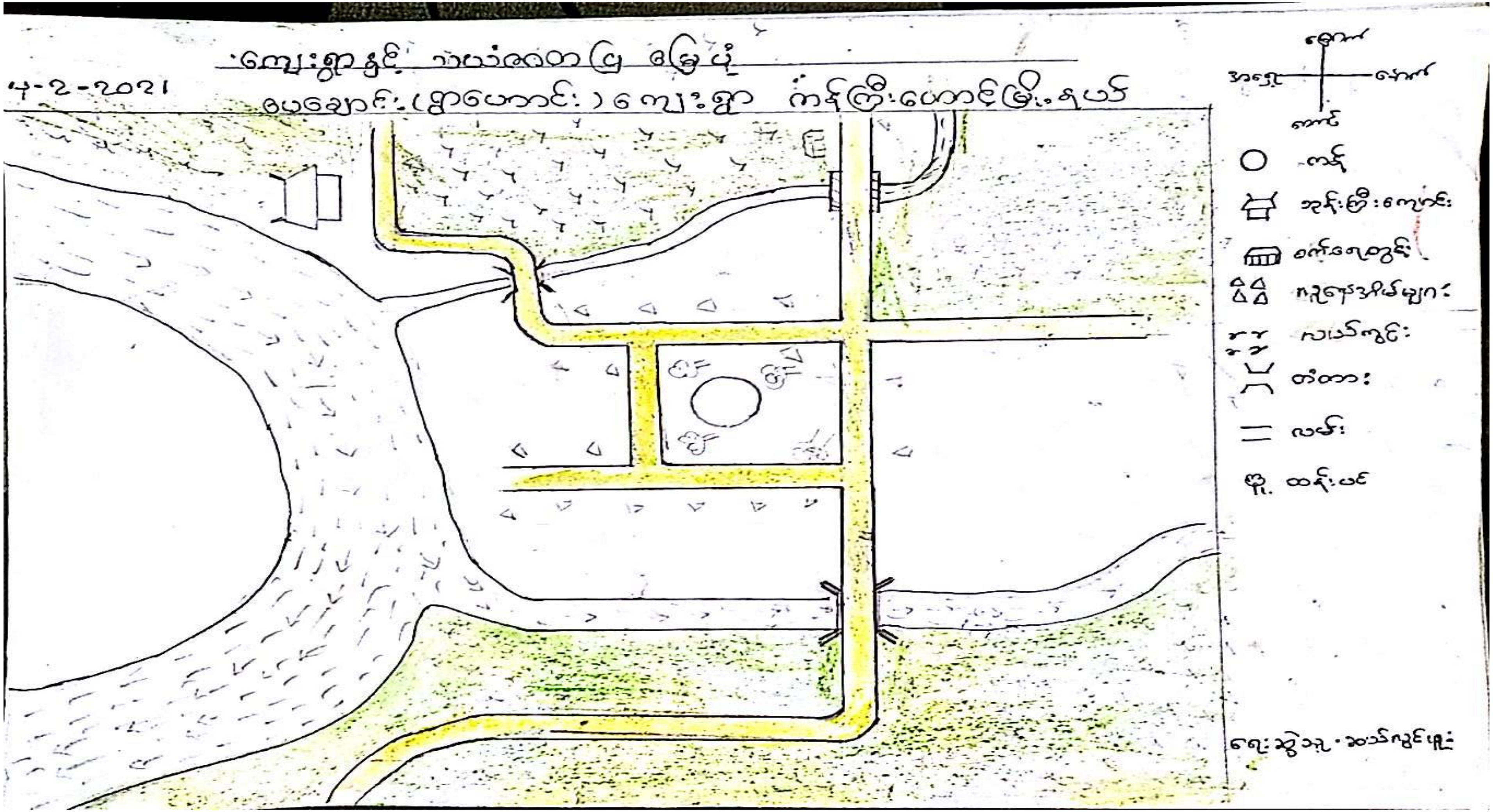

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ကျုံရပ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာသည် အိမ်ခြေနှင့်လူဦးရေများသော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးနေခြင်း တို့ကြောင့် ဤအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုနိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင်ကျေးရွာလူထုပါဝင်မှုအားနည်းရပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ် ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန်အရေးကြီး ကြောင်းကိုပါသတိပြုမိပါသည်။သို့သော် အလွယ်တကူတတ်ကျွမ်းမှုမရှိ၍ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ခက်ခဲပါသဖြင့် မိမိတို့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများဖြင့် ပြုစုတင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ထို့ပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက်အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရ မည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာတစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ ပါဝင်လှုဒါန်းမည်ဆိုပါက ပိုမိုထိရောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါ သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏တိကျသော လိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သောငင်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းအကြီးစားများမဟုတ်ဘဲ လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းအသေးစား များဖြစ်၍ လူထုမှလည်းထိုက်သင့်သည့် လုပ်အားများထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပါဝင်စားမှု၊ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံများလည်းရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှုပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကိုအခြေခံကာ ဦးစား ပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲ ထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီးအမြင်ရှင်းလင်းမှု ရစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်

လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိ ကျကျပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ငွေကြေး အခက်အခဲ ၊နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သောအရင်း အနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့်သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် အတွင်းတည်ရှိပြီးကံကုန်း-မြောင်းမြလမ်းခွဲမှတဆင့် စက်လှေဖြင့်မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာ၊ထိုမှတဆင့်စက် လှေဖြင့်သာ ကျေးရွာသို့သွားလာရသဖြင့်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအရ ဝေးလံပါသည်။ ရာသီဥတုမှာပုံမှန် အနေအထား ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာပတ်လည်တွင် မြစ်ချောင်း/လယ်ကွင်းများနှင့် အခြားကျေးရွာများ ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာသည် ပမ္မဝတီမြစ်ဘေးတွင်တည်ရှိသဖြင့်ဆောင်းစပါးစိုက်ပျိုးရန် အလွန်အသုံးဝင် ပါသည်။ လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးဧကမြေအားလုံးသည် မြေဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေဧက ပေါင်း (၁၈၆)ဧက ရှိပြီး စိုက်ပျိုးမြေအားလုံးသည် မိုးရာသီတွင်မိုးရေကို အဓိက ထား၍စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။နွေစပါးလည်း စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းပါသည်။ မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများမရှိပါ။သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ် များလည်းရရှိနိုင်မှု နည်းပါးသွားပြီဖြစ်ပါသည်။ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲများကိုသာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ နွားစာအတွက် ကောက်ရိုးအပြင် မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများနှင့် မြောင်းကမ်းပါးမှ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၆၀)စုနှင့် ကျား(၁၀၄)ဦး၊မ(၁၂၃)ဦးဖြင့် လူဦးရေစုစုပေါင်း (၂၂၇)ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၃.၇၈)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း (၅)ဦးနှင့် အလွန်ကွာခြားမှုမရှိပါ။ကျေးရွာတွင် ကရင်လူမျိုးများ အများဆုံးနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်

အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၅၄.၁%ခန့်ရှိပြီး အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားအရေနှင့်ကွာခြားမှုမရှိပါ။သို့သော် အမျိုးသမီးများလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ပိုမိုအထောက်အအကူပြုစေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည်စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့်အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် မိမိတို့ကျေးရွာအနေအထားဖြင့်ကြည့်သော် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၈၃.၃ %ခန့်သည်ဆင်းရဲနှင့်အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ်သတ်မှတ်ကြပြီး ၊ ၁၆.၆%သည် အလယ်အလတ်အဆင့်နှင့် အဆင်ပြေသည့်အဆင့်မရှိကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လုပ်မီးမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိပြီး တူးမြောင်းရေသွင်း၍ စိုက်ပျိုးနိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည် ဟုပြောနိုင်သည်။ဆင်းရဲအဆင့်တွင် လက်လုပ် လက်စားကျပန်းများနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု များပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု ၅၈ % ထိရှိပြီးအဆိုပါအိမ်ထောင်စုများသည် ဆင်းရဲနှင့်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများတွင် ပါဝင်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ သုံးပုံ နှစ်ပုံခန့်ရှိပြီး ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင်အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီးလက်လီဈေးရောင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင် ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံစသည်တို့တွင် ကျပန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၁၆) စုခန့်အား လေ့လာ ဆန်းစစ်မှုအရယင်းတို့အားလုံး၏ ၅၀% မှာသူတပါးထံမှမချေးမငှားပဲ၃ နှင့်၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ချေးငွေအများစုကို မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍနှင့် ဆွေမျိုးများ၊မိတ်ဆွေများမှချေးယူရရှိကြသည်။ ချေးငွေများကိုအသုံးပြုကြပုံမှာစားသုံးရန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ရန်နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များအတွက်အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယအနေအထားတွင်သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင်ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူများနှင့် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများဖြစ်ပါသည်။ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားတွင် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု၊ တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်ခြင်းနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲတို့ကိုအနည်းငယ်သာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည်သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည် ကျန်းမာကြသော်လည်း တခါတရံရာသီအကူးအပြောင်းတွင် သွေးလွန်

တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားမှုများ အသင့်အတင့်ရှိသည်။အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းအများစုတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာမှ(၁.၅)မိုင်ခန့်အကွာရှိ မြင်းကဆိပ်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် (၅)မိုင်ကျော်ခန့်အကွာရှိ ကျိုက်လတ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ဆေးကုသနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မြေသားရေကန်နှင့်မြစ်ချောင်းများမှ ရေကိုသာအမှီပြုသုံးစွဲရပါသည်။နွေရာသီတွင် သောက်သုံးရေ အသန့်ရှင်းမှုများ၊ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ပွားမှုတခါတရံတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူမရှိသဖြင့် ပညာရေးအဆင့်အတန်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ဘွဲ့ရရှိသူများနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ကြားသူဦးရေ အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာမှ ၁.၅မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာ အထက်တန်းကျောင်းတွင်သင်ယူနိုင်ပါသည်။တက္ကသိုလ်ပညာရေးကို ပုသိမ်မြို့တွင်သွားရောက်သင် ယူနိုင်ပါသည်။သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲ ဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ သည်လည်း နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်ပါသည်။မိသားစုအတွင်းကျား/မတို့၏ အခန်းကဏ္ဍအသီးသီးကို ရပ်ရွာသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ကျင့်သုံးကြပါသည်။ကျားနှင့်မအကြားပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများရှိကိန်းဂဏန်းများတွင် ကျားမအရေအတွက်မှာအလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟုပြောနိုင်ပါသည်။ သို့သော် လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှုအရ နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှုအသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုအသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် လူငယ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော လူငယ်အဖွဲ့များမရှိပါ။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်မိုးစပါးနှင့်ဆောင်းစပါးကိုအဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ သီးပင်စားပင်များနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တနိုင်တပိုင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။လယ်ယာမြေ (၁၈၆)ကေ၊ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၁၅)ကေ၊ကိုင်းကျွန်းမြေ(၁)ကေ၊ဓနိတောမြေ(၁၂)ကေ၊ စားကျက်မြေ(၁)ကေရှိပါသည်။ မိုးစပါးတစ်ကေပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ(၆၀)တင်း၊ နှုန်းထွက်ရှိသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်း များတွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဖျက်ပိုးကျရောက်မှု အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ကိုယ်ပိုင်လက်တွန်းထွန်စက်များ၊ ခြွေလှေ့စက်များဖြင့်လုပ်ကိုင်သူများရှိသကဲ့သို့ လယ်ယာမြေနည်းပါးသူများမှာလည်း ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ကျေးရွာတွင်စပါးကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးသဖြင့် ကျေးရွာမှကျပန်းအလုပ်သမားများအတွက် အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိကြ သည်။ စပါးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များဖြင့်လုပ်ကိုင်ကြ၍ ကျပန်းလုပ်သားများ အတွက်အလုပ်အကိုင်ပြတ်လပ်မှုများလည်းတစ်ခါတစ်ရံကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၂)စုမှ နွား(၄)ကောင်၊အိမ်ထောင်စု(၇)စုမှ ဝက်(၁၀)ကောင်၊အိမ်ထောင်စု (၄၉)စုမှ ကြက်(၆၉၆)ကောင်နှင့် အိမ်ထောင်စု(၂၆)စုမှ ဘဲ(၃၁၆)ကောင်မွေးမြူထားပါသည်။ရာသီအလိုက် ကြက်နာ၊ဝက်နာစသည့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ ရံဖန်ရံခါ ကျရောက်တက်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်များသော အားဖြင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာမွေးမြူကြပါသည်။စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနည်းပါးပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဆန်စက်လုပ်ငန်းသာရှိသည်။အခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ဈေးရောင်း၊လက်သမား၊ပန်းရံ စသည်တို့တွင် ကျပန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြသည်။လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစား အလိုက်တွက်ခြေကိုက်မှုအနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လုပ်သက်နှင့်ပညာ အရည်အချင်းအလိုက် လစာအမျိုးမျိုးရရှိ ကြသည်။

ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပြီးလူ့အရင်းအမြစ်အလားအလာ ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင် သောလုပ်ငန်း များဖြစ်သော လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာ အရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျကြပြီးကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု အားနည်းသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိစပါးစိုက်ခင်းများတွင်ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ဓာတုမြေသြဇာသုံ းစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု

တွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဤကျေးရွာမှာ မြေပြန့်ဒေသအပိုင်းတွင်တည်ရှိပါသည်။တစ်ခါတစ်ရံမြစ်ရေလျှံ၍ ရေကြီးခြင်း ရှိတတ်ပါသည်။ကျေးရွာ၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာ လယ်ယာမြေများ၊မြစ်ချောင်းများနှင့် သစ်ပင် များဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြေနေ၍မိုးခေါင်ခြင်းသဘာဝဘေးအန္တရာယ်မှာအလွန်နည်းပါးပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း၇ပြားတိုး၊ တစ်ဧကတစ်သိန်းခွဲကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံးဆယ်ဧကအတွက်ချေးယူ နိုင်ကြသည်။

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို (၁.၅)မိုင်ခန့်ဝေးသော မြင်းကဆိပ် ကျေးရွာအထက်တန်း ကျောင်းတွင်သင်ယူနိုင်ပြီး ကျောင်းဆောင်ဟောင်း(၅)ဆောင်နှင့် ဆောက်လုပ်ဆဲနှစ်ထပ်ကျောင်း ဆောင်သစ်(၁) ဆောင်ရှိပါသည်။

ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကို(၁.၅)မိုင်ခန့်ဝေးသော မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းသို့လည်းကောင်း၊ ကျိုက်လက်ဆေးရုံသို့ လည်းကောင်း သွားရောက် ကုသနိုင်ကြသည်။ အရေးပေါ်လိုအပ်ပါက ပုသိမ်မြို့နယ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ကြသည်။ သောက်သုံးရေအတွက်တွင်းရေ(၂)တွင်းမှ ရေများကိုကြို့ချက် သောက်သုံးကြသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိသော်လည်း ခြင်းဝိုင်း များ နှင့် ပိုက်ကျော်ခြင်းကွင်းများရှိသည်။လူငယ်အချို့သည် အရက်သေစာသောက်စားမှုအနည်းငယ် ရှိကြသော်လည်း ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိသည်။ လူငယ်များ အသိဉာဏ် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန်လည်း လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦ – လမ်း၊တံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ ယခုစာအုပ်ရေးသားချိန်တွင် ကွန်ကရစ်တံတားအား ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ (၂၀၂၀-၂၀၂၁)ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်နေပြီ

ဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် မြစ်ချောင်းကိုသာ အဓိကအသုံးပြုပါသည်။ကျေးရွာတွင် ဆိပ်ခံတံတားတစ်စင်းလည်းရှိပါသည်။

ကျေးရွာသည် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသဖြင့် ဆိုလာမီးကိုအများဆုံး အသုံးပြုကြပါသည်။ ဘတ္ထရီမီး၊ စပါးခွံလောင်စာ၊ ဖယောင်းတိုင်မီးနှင့် ရေနံဆီမီးတို့ကို အသုံးပြုကြရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုဈေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက်လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။အိမ်ထောင်စုအားလုံးတိုင်းနီးပါး လက်ကိုင်ဖုန်းအသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ကျေးရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး အစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ရွာသားများသည် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း နည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေနေများ

ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး ပမ္မဝတီမြစ်ဘေးတွင်တည်ရှိ၍ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာမှ ရေလမ်းဖြင့်သွားလာနိုင်ပါသည်။မြောင်းမြမြို့နယ်ဘက်မှလည်းရေလမ်းကြောင်းဖြင့် လာရောက်နိုင်ပါသည်။ရွာတွင်းလမ်းမှာ ယခုစာအုပ်ရေးသားချိန်တွင် ကွန်ကရစ်တံတားအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်၍ ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ပါသည်။အဓိကဆက်သွယ်ရ သောဝဲဒေါင့်ကျေးရွာနှင့်ဆက်သွယ်သည့် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမှာလည်း ကွန်ကရစ်လမ်း အဖြစ် အစပျိုးနေပြီဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိသောကြောင့်အခြေခံပညာရေးကို
ကျေးရွာမှ(၁.၅)မိုင်ခွဲခန့်ဝေးသော အ.ထ.က မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာ တွင်သင်ယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ဈေးဆိုင်ငယ်များရှိပြီး ကျေးရွာမှ(၁.၅)မိုင်ခန့်ဝေးသည့် မြင်းကဆိပ်နှင့် (၅)မိုင်ကျော်ခန့် ဝေးသည့် မြောင်းမြို့နယ်ဈေးနှင့် ပုသိမ်မြို့မဈေးသို့သွားရောက်ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး ပစ္စည်းစုံလင်စွာ ရရှိ နိုင်ပေသည်။

ကျေးရွာမှာလျှပ်စစ်မီးမရသဖြင့် ဆိုလာမီးကိုသာအဓိကအသုံးပြုကြပါသည်။ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရာတွင် ထင်းမီးနှင့် စပါးခွံများကိုသာ အဓိကအသုံးပြုကြပါသည်။ ဆိုလာ အသုံးပြုကြသဖြင့် ကျောင်းသူ/သားများ၏ စာဖတ်ချိန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန် များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ်

သုတ၊ ရသနှင့် သတင်းအစုံအလင်အား တီဗွီဖန်သားပြင်မှ ကြည့်ရှုနိုင် ကြပါသည်။ ချို့တဲ့သောအိမ်ထောင်စုများတွင် ဖယောင်းတိုင်မီးများ၊ ရေနံဆီမီးများကို အသုံးပြုကြရသည်။

လူဦးရေအားလုံး၏ ၇၈% မှာအလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ကျေးရွာ လူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီးဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက် (၁.၅)မိုင်ခန့် အကွာရှိ မြင်းကဆိပ်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် (၅)မိုင်ခန့်အကွာရ တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ ကုန်းလမ်းဖြင့်သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါး ကုသလိုမှု အတွက် ပုသိမ်မြို့ပေါ်ရှိ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ကုသမှုခံယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာအတွင်းဖွဲ့စည်းထားသော လူငယ်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ မရှိသော်လည်း ကျေးရွာပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာပါဝင်ပါသည်။စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးချေးငွေအဖွဲ့ရှိပြီး အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ပြင်ပပုဂ္ဂလိကငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့်အချိတ်အဆက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် မျှော်လင့်ပြီး ထိုအထောက်အပံ့ဖြင့် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြားအသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အပံ့ ကောင်းများ ဖြစ်လာစေရေးမျှော်လင့်ပါသည်။စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှလည်း မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော ခေတ်မီနည်းပညာပေး စနစ်များလာရောက်ပို့ ချပေးရန် ကျေးရွာမှတောင်သူ များကမျှော်လင့်နေကြပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာအတော်အသင့် အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်းလယ်ယာထွက်ကုန်များကို ကုန်းလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချနိုင်ပြီး ဈေးကွက်မှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။စပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုး ကြပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေချိုရရှိသဖြင့် ဆောင်းစပါး၊မိုးစပါးတို့ကို လွန်စွာအထောက် အကူ ပြုပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။

လူမှုရေးပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များ အားနည်းသော်လည်း ကျန်းမာရေးနှင့်အခြားလူမှုရေးကိစ္စ အဝဝတွင်ကျေးရွာရှိလူငယ်များမှလိုအပ်သလိုကူညီဆောင်ရွက်မှုများရှိပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာအနေအထားအရယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှုများအဖြစ် ရွာချင်းဆက် လမ်းများ ပြန်လည်တိုးချဲ့ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊ သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ လုံလောက် စွာမရရှိခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာအားနည်းခြင်းတို့မှာ အဓိက ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များဖြင့် မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ သီးနှံပိုးမွှားများ၊ ရောဂါများကျရောက်မှုအန္တရာယ်ရင်ဆိုင်ရလေ့ရှိပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အဟန့်အတား နှင့်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ်တည်ရှိနေပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့်မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် တိုးချဲ့ဖန်တီးခြင်းမှတစ်ဆင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လူမှုစီးပွားဘဝကိုတိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တဆင့်ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က-၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေပိုမိုရရှိအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမှတဆင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က-၄) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် လျှပ်စစ်မီးရရှိအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမှတဆင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်းဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကိုဆောင်ရွက်သွားကြမည် -

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပိုမိုအဆင်ပြေချောမွေ့စေရန်ရွာချင်း ဆက်လမ်းများတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၂) ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များဖြစ်သည့် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ၊ ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦများရရှိလာအောင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ(၃. စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရေး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၁(၄)- သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေနှင့် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် လျှပ်စစ်ခတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်းတို့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသောအစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏အကြံပြုချက်အရပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ထိုမှတစ်ဆင့်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) ကျေးရွာတွင်းတံတားအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း

ပေချောင်း-ဝဲဒေါင့်တံတားဆက်သောတံတားနှင့် ပေချောင်း-ဝဲဒေါင့်ကျေးရွာဆက်သောလမ်းများမှာ ကွန်ကရစ်လမ်းဖြစ်သော်လည်း လမ်းအကျယ်ကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊အချို့လမ်းပိုင်းများမှာအနည်းငယ်ပျက်စီး နေသဖြင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖစ်သည့် ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။နောင်လာမည့်နှစ်များတွင်လည်း လိုအပ်သလို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများကို သက်ဆိုင်ရာနှင့် ကျေးရွာမှပူပေါင်းကာဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွား ပါမည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှလည်း လိုအပ်သလိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဂ) သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေနှင့်မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာရရှိရေးအတွက် စက်ရေတွင်းတူး ဖော်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ကျေးရွာရှိကျောင်းသား / သူများအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်ရေးနှင့် ရွာတွင်းရှိ စီးပွားရေး၊လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ

အပြင် အခြားကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများပါ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မဟာဓာတ်အားလိုင်းလျှပ်စစ်မီး ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း မြို့နယ်လျှပ်စစ် အင်ဂျင်နီယာမှူးနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာရှိပြည်သူများအတွက် ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များအဖြစ် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ နှင့်ကျေးရွာတွင်းကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရရှိရန်၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရရှိရန်သက်ဆိုင် ရာကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(င) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်နိုင်ရေးအတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ ရရှိအောင်သက်ဆိုင်ရာဌာနဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊စီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် အကောင်ထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့အကောင်ထည်ဖော်မည် ဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည်ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ပါဝင်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိက သော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်က ဦးစားပေးအစီအစဉ်ချခဲ့သော စီမံကိန်းများသည်ငါးနှစ်တာလုံးအတွက်ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကိုရှေ့ပိုင်းနှစ်များတွ င်ဆောင်ရွက်နေစဉ် နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များပေါ်လာပါမည်။ပုံမှန်အားဖြင့်စနစ် တကျရေးဆွဲထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မူဘောင်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုးဆိုးဝါးဝါး မကျပါကပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ဘဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအချို့ကို နှစ်ပတ် လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့်အစဉ်သဖြင့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်တစ်ခု အသင့် အနေအထားတွင်ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍စီမံချက်ကိုအုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကို မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ဦးစီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာအရ ခွဲခြားခြင်း (Functional classification)နှင့်စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့်အကျိုးသက်ရောက်မှု ဆိုင်ရာရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)ဟူ၍နှစ်မျိုးရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)–ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများကယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက်ဖော်ထုတ်ထားသောလုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကိုသိရှိစေနိုင်သည်။

*ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)*တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာအထောက်အပံ့တို့ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင်စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကိုဖော်ထုတ်ထားပါသည်။တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင်မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှနည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသောဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ကြံခင်းမြို့နယ်၊ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာ၊ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှု					
	၁။ကျေးရွာတွင်းချောင်းကူးတံတားအဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	၁၀၀	၁	- ကွန်ကရစ်တံတားတည်ဆောက်ပေးရန်	ကျေးလက်ဦးစီး
လူသားနှင့်အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး					
	၂။လက်ရှိရေတွင်းအားပြန်လည်ပြုပြင်ပေးရန်၊	၈၀	၂	- လက်ရှိရေတွင်းအားပြန်လည်ပြုပြင်ပေးရန်၊	ကျေးလက်ဦးစီး
လျှပ်စစ်စွမ်းအား					
	၃။ကျေးရွာမီးရရှိရေးဆောင်ရွက်ပေးရန်၊	၅၀	၃	- လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်၊	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း
				-	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင်လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ပြီးဆုံးရန်ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏အချိန်ဇယားကိုဖော်ပြထားပါသည်။ဤအစီအစဉ်ကိုနှစ်အလိုက်လိုအပ်သလိုဖြည့်စွက်ပြ ြင်ဆင်ပြီးနှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်းထည့်သွင်းပေး မည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀ ၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁။ကျေးရွာတွင်းချောင်းကူးတံတားအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	၁	—— ——				
၂။ကျေးရွာတွင်းရေတွင်းပြန်လည်ပြုပြင် ပေးရန်	၂		——			
၃။ကျေးရွာမီးရရှိရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၃			——		

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာဖြစ်ပါသည်။အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည်အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင်မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များ အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှဘတ်ဂျက်အပါအဝင်စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲ ရေးအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွင်ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာလုပ်အားသဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန်စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	၁။ကျေးရွာတွင်းချောင်းကူးတံတား ဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း			√		
၂	၂။ကျေးရွာတွင်းရေတွင်းပြန်လည်တူး ဖော်ခြင်း			√		
၃	၃။ကျေးရွာမီးရရှိရေးဆောင်ရွက်ခြင်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည် ဖြစ် သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့်ရည်မှန်းချက်များသို့ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့ အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း များဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာ အထက်တန်း ကျောင်း၏ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍လယ်သမား အဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင်ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့ များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီ များရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ပညာရေးသင်ကြားမှုအရည် အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန်မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုး ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူ အညီများရယူ ရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့်လုပ်ငန်းများအတွက်ကန်ထရိုက်များ၊
- စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက်နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင်ဖော်ပြထား သောသတ်သတ်မှတ်မှတ်

ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီး ကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူ ပါမည်။ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက်ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် အသုံးပြုသူများထံမှအသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာ အလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ထို့အပြင် လမ်းပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကိုကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် လမ်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာ

အသင်း စသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေ အနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။အစကနဦး၌ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင် အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့် အလျောက်ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော် သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress)

တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည်မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)ကို တည်ဆောက်ရပါမည်။(၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု ကော်မတီမှဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါ အချက်များ အပေါ်ဦးတည်ပါမည် –

(က) **လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)**

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ၊ အဟန့်အတားများနှင့်ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်း များ၊

(ခ) **ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)**

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့်အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင်ကြုံတွေ့နေရသောအခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန်အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ် ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ သို့အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံ စာသည်စာမျက်နှာ၂ မျက်နှာ၊၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါ အချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှား ရမည့် အချက်အလက်များအပါအဝင် ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)ကို တည်ဆောက်ရပါမည်။

(၁၁–၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှု ထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကိုအောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြ နိုင်သောအခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊သတင်းမီဒီယာများ၊ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှအကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရေအတွက်	
					ကျား	မ
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်		၂	၂		
၁ နှစ် မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂	၁၀	၁၂		
၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းအရွယ် ကျောင်းသားအရွယ်	၉	၅	၁၄		
၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းအရွယ် ကျောင်းသားအရွယ်	၇	၁၀	၁၇		
၁၅ နှစ် မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၈၄	၉၃	၁၇၇		
၆၅ နှစ် နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်အို	၂	၃	၅		
စုစုပေါင်း		၁၀၄	၁၂၃	၂၂၇		
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		၆၀				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။အသက်အုပ်စု၁နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာမွေးကင်းစမှအသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁နှစ်မှ၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅နှစ်မှ၉နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ၁၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅နှစ်မှ၆၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက်၆၅နှစ်အထက်ဆိုသည်မှာအသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက်အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ကျား/မ ဦးရေတွင် မဦးရေအနည်းငယ်ပို၍ များပြားနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို အနည်းငယ်လည်း ရှိပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ								
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၄	၇၈	၂	၄၀	၃၈	၅	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း	၃၅	၈၄	၇	၄၆	၃၈	၉	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တော လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်းများ								
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး ၊ လက်သမား ၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ကအလုပ်အကိုင်					အိမ်ကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ် ထောင်စု	ဦးရေ ကျား	ဦးရေ မ		
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းဆရာ စသည်)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၁	**လက်လီ - လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၅		၃	၂		မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၂	**ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး ၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၄	**ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်နှင့်ငွေချေးခြင်းအပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၆	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၇	**ပညာရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၈	**ကျန်းမာရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ခြေအလုပ်အကိုင်					အိမ်ခြေဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)		
		အိမ်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ					
					ကျား	မ				
၂၀	**အိမ်များတွင်အငှားလိုက်သူများနှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**									
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း									
	အလုပ်သမား /ကျပန်း/									
	ရာသီအလိုက်									
	အလုပ်သမား									
၂၁	**ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**									
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား /ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း	၆၀	၁၆၇	၉	၈၉	၇၈				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊(၂)ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။**"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများ"**အရေအတွက်တွင်**"မိသားစုဝင်လုပ်အား"** ထပ်မံ ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်းမပြုရပါ။**"ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)"**ဆိုသည်မှာဖော်ပြပါလုပ်ငန်း တစ်ခုတွင်ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လိုသူ များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ–**"စိုက်ပျိုးရေး"** ကဏ္ဍ၏ **"ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"**တွင်ရပ်တည်နိုင်မှု**'အမြင့်'**ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင်ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန်အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အဓိကအလုပ်အကိုင်အဖြစ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ–၂) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃)လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၆၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၃	ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်	နေ့စား	-	-	-	-
	ငါးဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)		-	-	-	-
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ် လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-
			-			

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ÷၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ= (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လုပ်အားခနှုန်းထားသည် ရွာပတ်ဝန်းကျင်လုပ်အားခနှုန်းထားအား ပျမ်းပျဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့်အလုပ်သမားငှားရမ်းခြင်းများပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေ အမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေ ဆီလွှာအရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုအမှတ်ခြစ်ရန်)		
လယ်မြေ	၁၈၆.၀၀	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐
ယာ မြေ /တောင်မြေ	-	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၁၅.၀၀	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၁	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ဓနိ တော မြေ	၁၂.၀၀	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐
စား ကျက်မြေ	၁	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
မြေ လွတ်မြေ လပ်	-	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၂၁၅.၀၀		☒	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီးအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး(သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင် နိုင်သည့်မြေနှင့်နိုင်ငံတော်ကသီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့်မြေများကိုဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုအသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ခတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၅) ခတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော (၁၀)နှစ်က အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ခဲ၊ ဓာတ်ငွေ့ ၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ကျောက် ၊ သဲ ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့် ☑ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☑ မရှိ ☐	ý	
ရေ -မြေပေါ်ရေ (အင်းအိုင်၊ကန်၊ချောင်း၊မြစ်၊စိမ့်စမ်း	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☑ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ရေ -မြေအောက်ရေ (တွင်းတိမ်၊တွင်းနက်၊လက်တူးတွင်း)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☑ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သစ်တော -အပူပိုင်းသစ်တော	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သစ်တော -ဒီရေတောများ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သဘာဝအတိုင်းပေါက်ရောက်သော အပင်မျိုးစိတ်များ အသင့်အတင့်သာ ရှိပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား(ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု		၁၀	၁၃	၃၇

ရင်းမြစ် . . . (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေအား မိမိကျေးရွာတစ်ရွာအတွင်းသာ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုမှာ ၈၃ % ခန့်ရှိပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာခနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)		
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		-	အခြားအစားအစာပြောင်းလဲစား	=	
			အစားအသောက်လျှော့စား	=	
			အထောက်အပံ့ယူ	=	
			ချေးယူ	=	
			လုပ်အားခကြိုယူ	=	
၃ လနှင့် ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၆		အခြားအစားအစာပြောင်းလဲစား	=	
			အစားအသောက်လျှော့စား	=	
			အထောက်အပံ့ယူ	=	
			ချေးယူ	=	၁၆
			လုပ်အားခကြိုယူ	=	
၆ လနှင့် ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု			အခြားအစားအစာပြောင်းလဲစား	=	
			အစားအသောက်လျှော့စား	=	
			အထောက်အပံ့ယူ	=	
			ချေးယူ	=	
			လုပ်အားခကြိုယူ	=	

ရင်းမြစ် … ဥစ္စာခနအဆင့် '၃'နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်း ကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးပုံတစ်ပုံအား လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ၄င်းတို့မှာချေးယူသည့်နည်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၅နှစ်နှင့် အထက်	၂	၂	၄
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၅		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄နှစ်အထက် ကျား(၂)ဦး၊မ(၂)ဦးနှင့် ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု(၅)စုရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င–၃) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉)ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား (အခြေ အနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေး ရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(ထိခိုက်မှုလျော့ ချနည်း ရှေးနှင့်လိုက်လျော ညီထွေ ဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြစ်ရေကြီးမှု	✓			✓		
၂	လျှပ်တပြက်ရေကြီးခြင်း	✓			✓		
၃	မုန်တိုင်းဒီရေ	✓			✓		
၄	ဆူနာမီ	✓			✓		
၅	တိုင်ဖွန်းမုန်တိုင်း	✓			✓		
၆	လေဆင်နှာမောင်း	✓			✓		
၇	ငလျင်		✓			✓	
၈	အပူလှိုင်း		✓			✓	
၉	စိုက်ပျိုးမြေများတွင်ရေငံဝင်ရောက်မှု		✓			✓	
၁၀	အအေးလှိုင်း	✓			✓		
၁၁	မိုးသီးကြွေကျမှု	✓			✓		
၁၂	မိုးခေါင်ခြင်း	✓			✓		
၁၃	တောမီးလောင်ခြင်း	✓			✓		
၁၄	မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း	✓			✓		
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်စားမှု	✓			✓		
၁၆	မြေပြိုခြင်း	✓			✓		
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု		✓			✓	
၁၈	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊ရေ)	✓			✓		
၁၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း		✓			✓	
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	✓			✓		
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	✓			✓		
၂၂	တီဘီရောဂါ	✓			✓		
၂၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	✓			✓		
၂၄	ကပ်ရောဂါ		✓			✓	
၂၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	✓			✓		
၂၆	တိရစ္ဆာန်နှင့်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု		✓			✓	
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း	✓			✓		
၂၈	ဆေးလိပ်ခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းစသည်		✓			✓	

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဟုဆိုရာ၌ကျေးရွာတွင်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ရေကြီးခြင်း၊မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါကယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက်ကျေးရွာသူရွာသားများထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ထိခိုက်မှုရှိပါကကျေးရွာ၏မည်သို့သောအိမ်ထောင်စုများနှင့်အိမ်ထောင်စုမည်မျှထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံစားကြရပါသလဲ။

(ဥပမာ။။ အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင်၂၅အိမ်ထောင်စုအောက် – နိမ့်
အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင်၂၅မှ၅၀အိမ်ထောင်စု – လတ်
အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင်၅၀အိမ်ထောင်စုအထက် – မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှား ပါးမှုရှိပြီးမိုးရာသီတွင် မြစ်ရေကြီးမှုကြောင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေရှိပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	လူငယ်	✓			✓		
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	✓			✓		
၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ		✓			✓	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ကိုဆုံးရှုံးစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ တွင်နေထိုင်သူ	✓			✓ ✓		
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ	✓			✓		
၆	မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာတွင်နေထိုင်သူများ	✓			✓		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ	✓			✓		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	✓			✓		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	✓			✓		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ		✓			✓	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	✓			✓		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇုံရိယာတွင်နေထိုင်သူများ	✓			✓		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ	✓			✓		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ		✓			✓	
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	✓			✓		
၁၆	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ	✓			✓		
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	✓			✓		
၁၈	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ	✓			✓		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာရှိလူငယ်များ၊အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများစသည်တို့သည်မည်သို့သောအခြေအနေများတွင်လွယ်လွယ်ကူကူထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ထိခိုက်မှုရှိပါကမည်မျှအထိထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိလက်လုပ်လက်စားကျပန်းသမား(လူငယ်)များမှာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အရ လူမှုစီးပွားရေးထိခိုက်နိုင်ခြေရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ မ	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ပေါင်း	လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
၁	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	၁ ☑ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ✓ ☐ သာရေး /နာရေး လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
၂	လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐ ☑ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး /နာရေး လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
၃		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး /နာရေး လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၄		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး /နာရေး လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံအုပ်စု – လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ– အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့၊ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် စိုက်ဘဏ်ချေးငွေများအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အသင်းအဖွဲ့နှင့်ယခုလမ်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့ရှိပါသည်။

(က–၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)							အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)
၁		၁ ☐	၂ ☐	၃ ☐	၄ ☐	၅ ☐	၆ ☐	၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၂		၁ ☐	၂ ☐	၃ ☐	၄ ☐	၅ ☐	၆ ☐	၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃		၁ ☐	၂ ☐	၃ ☐	၄ ☐	၅ ☐	၆ ☐	၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ–ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ– Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ– ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ – GIZ, UKAid, US Aid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှဒေသအကျိုးပြည်သူ့အကျိုးကိုထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေလမ်းညွှန်ချက်များဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာဖွဲ့စည်းပေးထားနေသောအဖွဲ့အစည်း၊အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏သမဝါယမအသင်း၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကိုဤဇယားတွင်ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၅		မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧက အောက်	၁		ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧက မှ ၅ ဧက	၃		တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧက မှ ၁၂.၅ ဧက	၈		တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်			တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၄၇		

ရင်းမြစ် . . . (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ဦးရေမှာ ၇၄ % ခန့်ရှိပါသည်

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရှိနိုင်မှု တစ်နှစ်ပတ်လုံး /ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော (၁၀)နှစ်က အခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☐
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☑
၅	အဝီစိရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☑
၆	လက်ငင်ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☐
၈	ချောင်းရေ	၂၄	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☑ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ ပြောင်းလဲမှုမရှိ ☑

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မိုးရာသီတွင် မိုးရေးကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး ဆောင်းစပါး အတွက် ချောင်းရေကိုစက်ဖြင့်မောင်းတင်၍ အသုံးပြုကြပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)		
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ									
မိုးစပါး	၆၉	တင်း	၅၀	၇၀	၆၀	ဝါဆို	တန်/မုန်း	မြင့် ☑	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ဆောင်း	၂၄	တင်း	၇၀	၉၀	၈၀	နတ်	တန်ခူး	မြင့် ☑	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ပဲ	၁၆		၂	၄	၃	တော်သလ	သီတင်းကျွတ်	မြင့် ☑	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
								မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ဆောင်းစပါးနှင့်ပဲကိုသာ အဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦး ချင်းပိုင်	ရှာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၁			
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၄			
အစေ့ချကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၄			
ရေစုပ်စက်	၃			
မြေနှင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်				

ရင်းမြစ်… (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊(၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇)သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)			
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တင့်မျှတ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တင့်မျှတ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ ☐		အသင့်အတင့်ရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐		ရသည် ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐			
သဘာဝမြေဆွေး /အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာ	လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐			
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်	လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐			
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐		ရနိုင်သည် ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐		ရနိုင်သည် ☐	မဖြေဆိုပါ ☑
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐		သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ☑	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် …(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချေးငွေရယူရန် အဖွဲ့အစည်းများရှိပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီမြေသြဇာမကောင်း ☑ ရာသီဥတုမမှန် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ☑ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သဘာဝမြေဩဇာ /အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ။ ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုနိုင်ပါ ☑
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ☑ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ **လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ နှစ်စဉ်မြေဆီဩဇာမကောင်းသောကြောင့်သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့ကျပါသည်။

(ခ–၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၂	၄
မွေးမြူရေး		
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၇	၁၀
ကြက်	၄၉	၆၉၆
ဘဲ	၂၆	၃၁၆
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေး လုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းမဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ အမှတ်ခြစ်ရန်။ ဇယား ၂၇နှင့် ၂၁ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို အမှတ်ခြစ်ရန်။)
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☑ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်	ဈေးကွက် လွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ဈေးကွက် အသင့်အတင့်ရနိုင် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေး စသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☑ မဖြေဆိုပါ။ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မွေးမြူနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ အသင့်အတင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဈေးကွက်	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာဈေးကွက် ရရှိနိုင်သည် ☐ ဈေးကွက် ရရှိနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ။ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးသာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင် သည်။ ဇယား၂၀ နှင့်၂၁ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ် ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည် ☑ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ☐ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☑ ချေးငွေလုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေးဝါး)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☐ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ ☐ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ပြင်းထန်သော ရာသီဥတုအခြေအနေများ(ဥပမာ- ရေကြီးခြင်းနှင့်မိုးခေါင်ခြင်း)	ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အပူချိန်ပြောင်းလဲမှုပိုမြန်ခြင်း	နည်း ☐ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
မိုးရွာသွန်းမှုပိုများခြင်း	နည်း ☐ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ်မွေး/ကုဦးစီးဌာန၊မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးသာ လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

(ခ-၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂)   စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်၊ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	များ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအဖြစ် ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် /ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေး ပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ ' ဟူသောအကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ☐ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ☐ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားမလည် ☑ လုံးဝနားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ☐ အလွန်ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် ☐ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☐မဖြေဆိုပါ ☑
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရှိပါ ☐ချေးငွေမရပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား /အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား /အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား /အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ။ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်း မရှိ ☑လုံးဝမတတ် ☐ မဖြေဆို ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☑ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း -
ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။

(၈) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၈-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၆	၁						၁		၁
	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
၂	၃လ အထိ										
	၆လ အထိ										
	၁၂လ အထိ										
	၁၂လ အထက်		၁		၁				၁		၁

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏တရားဝင်မှု/ မဝင်မှု၊ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှု/မပါမှုစသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများမကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနဒေသတစ်ခုမှနိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ'**ဟုသတ်မှတ်သည်။နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့်ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။သားသမီးနှင့်ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်မှီခိုရန်သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရအမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင်မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင်အကျုံး မဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရန်ကုန်သို့ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရင်း	လူဦးရေ	
		ကျား	မ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေ ရန်	၈	
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရင်း		
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှုမရှိသည့်အကြောင်းအရင်း		
၄	လူမှုရေး ၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (Social protection, health)		
၅	အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖော်ပြထားခြင်း/ ဖော်ပြလိုခြင်းမရှိ		

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန်ဖြစ်သည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေ ကိုမှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၆			✓
	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	-က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)		☒		
၂	-ခ ။ ဘဏ်	၆			
	-ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ **။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူမရှိပါ။**

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြပါရန်။)		အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြပါရန်။)	
ဈေး အမည်(မြို့/ရွာ)	ကန်ကြီးထောင့်ဈေး		ပုသိမ်ဈေး	
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	၁ မှ ၅ မိုင် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☑	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐
(အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကို	၅ မှ ၁၀ မိုင် ☑	၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐	၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐	၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐
ခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	၁၅ မိုင် အထက် ☐		၅၁ မှ ၁၀၀ ☐	၁၀၀ မိုင်အထက် ☐

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေးကွက် (အနီးဆုံး<u>တစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြရန်။)</u>	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြရန်။)</u>
	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	ကား /ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐	ကား /ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐
နည်းလမ်း	သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐	သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐
	စက်လှေ ☑	စက်လှေ ☑
	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း ၊ ကုန်	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း ၊ ကုန်
ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ခြောက်) ☑ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်	ခြောက်) ☑ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်
ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခု</u>	အိမ်သုံးပစ္စည်း ☑ အဝတ်အထည် ☑	အိမ်သုံးပစ္စည်း ☑ အဝတ်အထည် ☑
<u>နှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။)	ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ ၊	ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ ၊
	ပရိဘောဂများ ☑	ပရိဘောဂများ ☑
	ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရရှိနိုင် ☐	ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရရှိနိုင် ☑
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကန်ကြီးထောင့်ဈေးတွင်အများဆုံးဝယ်ယူပြီးပုသိမ်မြို့မဈေးသို့လည်းသွားရောက်ဝယ်ယူရပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရ ရန် အခက် အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ☑ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☑ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☑ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☐ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☑ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☑ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☑ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☑ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☑ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☐ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☑	နည်းသည် ☑ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☐ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
ပုဂ္ဂလိကက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☐ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့လိုက် ငွေစု / ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☑	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☑ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☑ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☑	နည်းသည် ☑ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☑ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☐ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☑	နည်းသည် ☑ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☐ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ၁၀ % ☐ ၁၀ %အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

<u>မှတ်ချက်</u>။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ**ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံးတစ်ရက်မှအများဆုံးတစ်နှစ်အထိ</u>၊**ကာလလတ်ချေးငွေ**ဆိုသည်မှာ <u>၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ</u>၊**ကာလရှည်ချေးငွေ**ဆိုသည်မှာ<u>၅နှစ်မှ၁၀နှစ်အထိ</u>ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။အကယ်၍ ၁၀နှစ်ကာလထက်ရှည်ကြာစွာချေးပေးသောချေးငွေများရှိခဲ့သော် ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာထည့်သွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်နှင့်သမဝါယမချေးငွေတွင် ငွေချေးယူနိုင်ပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**		**အတွေ့ရလေ့ရှိမှု** (အခက်အခဲ 'ရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို။)		
မြေဆီလွှာအခြေအနေ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐	မြင့် ☐	လတ် ☑	နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဖျက်ပိုးများကျရောက်မှုကြောင့် ဓာတုဆေးဝါးများဝယ်ယူသုံးစွဲရပြီး အမြတ်အစွန်းရရှိမှုနည်းပါးပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ			
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၆၇	၆၅	၆၂
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၄	၁၀	၁၄
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅	၅	၁၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ		၄	၄

ရင်းမြစ်.. အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ **ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှအသိအမှတ်ပြုထားသော** အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ဖော်ပြပါအချက်နှင့်ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင်ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့်ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည် မှာတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သောနောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – <u>**ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်**</u> အဋ္ဌမတန်း(Grade-8)တွင်ပညာသင်ကြားနေပါက **'အလယ်တန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ'**တွင်လည်းကောင်း၊တတိယတန်း (Grade-3) တွင်ပညာသင်ကြား နေပါက(သို့မဟုတ်) **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ–ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)** ရှိသည် ဆိုပါက**'မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ'**တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။**'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက– ကျောင်း)'**ကိုဆည်းပူးခဲ့၊ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်း ရပါမည်။စတုတ္ထတန်း (Grade-4) အောင်မြင်ပြီးအလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက **'မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ"** တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံး သင့်သည့် အရွယ်ကိုကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်းစာလုံးဝမတတ်ပါက**'စာမတတ်သူဦးရေ'** တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူမရှိပါ။

(ဆ–၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေး အဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၈	၉	၁၇
အလယ်တန်း	၄		၄
အထက်တန်း	၁	၄	၅
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ</u>ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။၄င်းအပြင် **'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး'**ကိုသင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို **အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှသတ်မှတ် ထားသော ပညာရေးစနစ်/ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်**အညီသတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လက်ရှိကျောင်းတက်နေသည့် မူလတန်းကျောင်းသားဦးရေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ မိသားစုစားဝတ်နေရေးမပြေလည်သောကြောင့် မူလတန်းပြီးဆုံးလျှင် ကျောင်းထွက်သည့် ကျောင်းသား/သူများရှိသေးသဖြင့် အလယ်တန်း နှင့်အထက်တန်းပညာ တက်ရောက်သင်ကြားသူ နည်းပါးနေသေးသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၂)စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်			
က။ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☑	မူလွန် ☐	အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐	**အလယ်တန်း** ☐
	အထက်တန်း(ခွဲ) ☐	အထက်တန်း ☐		
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀.၅မိုင် ☑	၁မိုင်မှ၃မိုင် ☐	၁၅မိုင်မှ၂၀မိုင် ☐	၂၀မိုင်အထက် ☐
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☑	စက်ဘီး ☐	ဆိုင်ကယ်	**ကား** ☐
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)	၁၈၀၀			
င။အိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	
စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐	မလုံလောက်ပါ ☑		
ဆ။ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မရှိ ☐
ဇ။ကျောင်းအသုံးအဆောင်ကိရိယာရှိမှု	ကိုက်ညီမှုရှိသည် ☐	ကိုက်ညီမှုမရှိပါ ☑		
ဈ။ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	
အစိုးရခန့်	၁	၄	၅	
ကျေးရွာခန့်				

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ခ၊ဂ) ကိုသာဖြေဆိုရမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား×အနံ) သည်စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်း အတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦးအားလုံး၏စုစုပေါင်းဧရိယာကို**ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အခြေခံမူလတန်းကို မိမိကျေးရွာတွင်သင်ကြားနိုင်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းကို ကျေးရွာမှ ၁မိုင်ခွဲခန့်ဝေးကွာသည် မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာအထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် သွားရောက်သင်ယူနိုင်ပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား(၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်	
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☑	မလုံလောက် ☐
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ☐	၄၀ : ၁ အထက် ☑
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☑ လတ်တ ☐	များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☐	မလုံလောက် ☑
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐	အသင့်အတင့် ☑
ကျောင်းအား ကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☑	နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☑	ညံ့ ☐
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်း	မရှိ ☑ နည်း ☐ လတ်တ ☐	များ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အထက်တန်းကျောင်းမရှိ၍ အခြားကျေးရွာများသို့သွားရောက်ရသည့် အခက်အခဲများ၊ငွေကြေးမတတ်နိုင်မှုများကြောင့်အထက်တန်းအဆင့်ကျောင်းထွက်နှုန်းများပြားပါသည်။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၈-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ဖြစ်ပွားနှုန်း/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၅	HIV,AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐	နိမ့် ☑	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☑

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရာသီဥတုအကူးအပြောင်းတွင် ရာသီတုပ်ကွေး၊ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများ၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးစသည်တို့ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	✓	
၂	ဆုံဆို့ ၊ ကြက်ညှာ ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	✓	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✓	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✓	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✓	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✓	
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊အလေးချိန်၊လက်မောင်းပတ်)	✓	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	✓	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးအချို့ ထိုးနှံမှုများရှိခဲ့ပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ☑	ရှိ ☑
	၃ မိုင်မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☐
	၅ မိုင်မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☑
	၃ မိုင်မှ ၅ မိုင် ☑	မရှိ ☐
	၅ မိုင်မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☑
	၃ မိုင်မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☐
	၅ မိုင်မှ ၁၀ မိုင် ☑	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်(သို့မဟုတ်)ရွာအနီးတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☑	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည်။ ☑
	ရွာတွင်(သို့မဟုတ်)ရွာအနီးတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ။ ☐	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊(၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှ (၁.၅)မိုင်ခန့်အကွာတွင်မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် (၅)မိုင်ကျော်ခန့်အကွာတွင် ကျိုက်လတ်တိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့်(၈)မိုင်ခန့်ဝေးသည် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသနိုင်ပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဈ–၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား(၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	ရေအရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီအလိုက် ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်။)
ရေတွင်း	၄၀	ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၅	ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၅၀	ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရေတွင်းအသုံးပြုသူအိမ်ထောင်စု(၄၀)နှင့် အဝီစိတွင်း/တုံကင်(၅၀)လုံးရှိပါသည်။နွေ၊မိုး၊ဆောင်း ရေလုံလောက်မှုရှိပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲအိမ်သာ	
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၆၀
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ ဇလေ အိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာ မရှိ	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ရေလောင်းယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲကြပါသည်။

(ည) ကျား - မရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေး အတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၅	အမျိုးသမီးများ သတင်းအချက်အလက်နှင့် သင်တန်းလက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ-စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာပိုးနှဲ့ ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ အိမ်တွင်းမှု သက်မွေးသင်တန်းများ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ)	ရှိ ☐	မရှိ ☑
၆	အမျိုးသမီးများ၏ ဘဏ္ဍာနှင့်ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် တူညီသော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ ☐	မရှိ ☑
၈	အိမ်ထောင်စု (သို့) ကျေးရွာထက် ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်မှုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အမျိုးသမီးများ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်မားစွာပါဝင်မှုမရှိပါ။

(၄) အခြေခံအဆောက်အဦများအခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☑ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☑	၆ လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑	၀-၁ မိုင် ☑ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☑
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ကုန်ထုတ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း–၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း–၂၊ကျောက်ချောလမ်း–၃၊ကွန်ကရစ်လမ်း–၄၊ ကတ္တရာလမ်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းအဆင့်သာရှိပါသည်။

(၄–၂) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုများရှိပါကဖော်ပြရန်
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ကွန်ကရစ်တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
သစ်သားတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုများရှိပါကဖော်ပြရန်
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐		
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐		
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	
ရေပြွန်		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐		
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	
ရေကျော်		ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐		
		သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ် အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါကအကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါအကွက်တွင်✓ခြစ်ပါ။)**

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း/ ချောင်း	၀.၂မှ ၁၀မိုင် ☐		
	၁၁.၂မှ ၂၀မိုင် ☐		
	၂၁.၂မှ ၅၀မိုင် ☐	☐ ☐ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
	၅၀မိုင် အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☐		
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀.၂မှ ၁၀မိုင် ☐		
	၁၁.၂မှ ၂၀မိုင် ☐		
	၂၁.၂မှ ၅၀မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ☐၃	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
	၅၀မိုင် အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☑		
အခြား (ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်းအိုင်)	၀.၂မှ ၁၀မိုင် ☐		
	၁၁.၂မှ ၂၀မိုင် ☑		
	၂၁.၂မှ ၅၀မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ☐၃	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
	၅၀မိုင် အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑
	အသုံးမပြုပါ ☐		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။၁" လှေ၊သမ္ဗာန်၊၂- စက်လှေ၊၃- သင်္ဘော"။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်ချောင်းရေကို ရာသီမရွေးသွားလာအသုံးပြုပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ ၊ သမ္ဗန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၈	၁၇	၇	၁၆					

ရင်းမြစ်. . . အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ရေလမ်းကုန်းလမ်း(၂)မျိုးစလုံးအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၃၅		ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☑ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြရန်မဖြစ်နိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၂၅		ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☑ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော			X	X

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း–ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဆိုလာမသုံးစွဲသောအိမ်များမှာ ဘတ္တရီမီး၊ဖယောင်းတိုင်နှင့်ရေနံဆီမီးများကို အသုံးပြုကြပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အင်တာနက်လက်လှမ်းမီသည့်အိမ်
အရေအတွက်	၄၄		၄၅		၃၈

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင့်စု ၄၄ စု ဖုန်းသုံးစွဲကြပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု			
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑		မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆိုပါ ☑
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☑	ညံ့ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐	နည်း ☑		များ ☐
စိတ်ဝင်စားစရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည်တို့တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑		မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် .... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေနေရာ သီးသန့်မရှိသော်လည်း ခြင်းဝိုင်းများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ သို့သော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ မရှိပါ။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား			မ		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း ၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း ၊ ရေဒီယို လိုင်းစသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများ ရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်း၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
ဆိုင်ကလုန်း (သို့)အရေးပေါ်အခြေအနေအကာအကွယ်များနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☑	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☑
မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ☑	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☑	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအနီးတွင် ဆက်သွယ်ရေးအထောက်အကူပြု တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ မရှိပါ။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လုကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည်	စိုးရိမ်ရသည် ☐
	သာမန် ☐	သာမန်	သာမန် ☐	သာမန် ☐
	မရှိ ☑	မရှိ ☑	မရှိ ☑	မရှိ ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မူခင်းဖြစ်ပွားမှုမရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ အရက်သေစာသောက်စားမှုများ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချနိုင်ပြီး ဈေးကွက်မှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။စပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေချိုရရှိပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာအားသာချက်	ပေချောင်းရွာဟောင်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရမြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီးကံကုန်း-မြောင်းမြလမ်းခွဲမှတစ်ဆင့် မြင်းကဆိပ်ကျေးရွာ၊ ထိုမှတစ်ဆင့် စက်လှေဖြင့်သာကျေးရွာသို့သွားလာရသဖြင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးဝေးလံပါသည်။ ဆိုင်ကယ်ဖြင့်ကျေးရွာသို့ လာရောက် နိုင်ပါသည်။မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေး ဖြစ်ပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီးတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့်ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင်ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှဖွဲ့စည်းထားသောလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း အသင့်အတင့်ရှိပြီးအဖွဲ့များ၏လုပ်ငန်း လည်ပတ်မှုမှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ပြင်ပပုဂ္ဂလိကငွေချေးအဖွဲ့များနှင့်အချိတ်အဆက်အားကောင်းမှုရှိပြီး ထိုအထောက်အပံ့များဖြင့်ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြားအသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းများ ဖြစ်လာစေရေးမျှော်လင့်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော ခေတ်မီနည်းပညာပေးစနစ်များ လာရောက်ပို့ချပေးရန်ကျေးရွာ မှတောင်သူများက မျှော်လင့်နေ ကြပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင်မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုဈေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက်လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အင်တာနက် အသုံးပြုမှုကောင်းမွန်ပြီး သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ ရယူနိုင်ကြသည်။

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ကျန်းမာရေးအထောက်အအံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများနှင့်လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့်ပုသိမ်ဆေးရုံကြီးသို့သွားရောက်ပြီးဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိ၍ ဆိုလာစနစ်များကိုအသုံးပြုကြပါသည်။ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရာတွင် ထင်းမီးကိုသာအသုံးပြုကြရပြီး ချို့တဲ့သောအိမ်ထောင်စုရှိကျောင်းသူ/သားများ၏စာဖတ်ချိန်တွင်ဖယော ်ာင်းတိုင်မီးကို အသုံးပြုကြရသည်။အချို့အိမ်ထောင်စုတွင် ဒီဇယ်မီးနှင့်ဆိုလာမီးများဝယ်ယူ အသုံးပြုနိုင်ကြသဖြင့်ကျောင်းသူ/သားများ၏စာဖတ်ချိန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊အားလပ်ချိန်များတွင်ဗဟုသုတရဖွယ်သုတ၊ရသနှင့်သတင်း အစုံအလင်အား တီဗွီ ဖန်သားပြင်မှကြည့်ရှုနိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှုအများအပြားမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများအနည်းငယ်ရှိပြီးအဖွဲ့များကြားတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင်စနစ်ကျမှု အနည်းငယ်အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ ပဲလက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။သီးနှံပိုးမွှားများ၊ ရောဂါများကျရောက်မှု အန္တရာယ်တို့နှင့်ရင်ဆိုင်ရပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အထွက်နှုန်းလျော့ကျသည့် အန္တရာယ်များရှိပါသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာမှ(၂၁)မိုင်ခန့်ဝေးသော ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာပွင့်လင်းရာသီများတွင်သာ ကောင်းစွာသွားလာနိုင်သဖြင့် မိုးတွင်းအခါတွင် အချိန်မီကုသနိုင်ရေးအတွက် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိတတ်ပေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ၃

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်းအထိ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
၁	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှု					
	• ရွာတွင်းလမ်းပျက်စီးနေခြင်း	• ကျေးရွာမှကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် ဂဝံကျောက်ကြမ်းလမ်းဖြစ်သောကြောင့်မိုးအခါရွှံ့နွံများထူထပ်ခြင်းကြောင့်သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊	• ကျေးရွာမှလုပ်သားအင်အားနှင့်ငွေအားအနည်းငယ်ထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် မဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီးသက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊အလှူရှင်များ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	• ရွာတွင်းလမ်းကျောက်ချောလမ်းခင်းပေးရန်
၂	လူသားနှင့်အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး					
	• သောက်သုံးရေမလုံလောက်ခြင်း		• သောက်သုံးရေမလုံလောက်ခြင်း		• သောက်သုံးရေမလုံ လောက်ခြင်း	
၃	လျှပ်စစ်စွမ်းအား					
	• ကျေးရွာတွင်မီးမရှိ ခြင်း	• ကျေးရွာတွင်မီးမရှိသဖြင့် အန္တရာယ်များခြင်း	• ကျေးရွာမှလုပ်သားအင်အားနှင့်ငွေအားအနည်းငယ်ထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီးသက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊အလှူရှင်များ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	• လျှပ်စစ်မီးဆောင်ရွက်ပေးရန်

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲ (စတုတ္ထအကြိမ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ။

၂။ ၂၀၂၁ခုဖေဖော်ဝါရီလကကံစုကျေးရွာတွင်ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ။

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။